

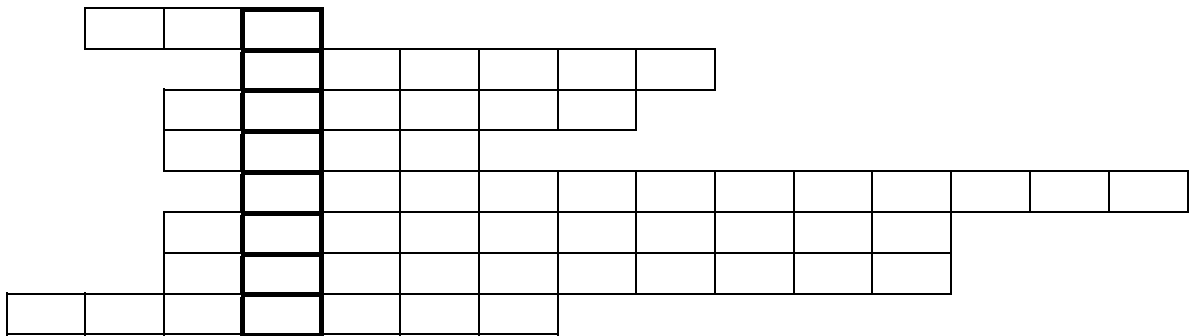
KARTA PRACY

Imię i nazwisko:.....

Klasa V ...

Temat: Gdy słowa dziwią się sobie...

1. Rozwiąż krzyżówkę.

- 1 – na przykład *Leszek – orzeszek*
- 2 – wyróżniony wyraz w tych wyrażeniach: *wesoły uśmiech, rozległa łąka*
- 3 – inaczej *zwrotka*
- 4 – walczy w niej dobro ze złem
- 5 – nieprawdopodobny
- 6 – na przykład: *uśmiech wesoły jak słońce, łza duża jak kropla deszczu*
- 7 – na przykład: *uśmiechy słońca, łzy deszczu*
- 8 – postać w utworze literackim

2. Uzupełnij:

Metafora to inna nazwa .....

3. Jak powstają metafory?

Uzupełnij tabelę:

EPITETY	PORÓWNIANIA	METAFORY
<i>rozległa łąka</i>	<i>łąka rozległa jak niebo</i>	<i>łąka nieba</i>
..... <i>łza</i>	<i>łza duża jak kropla deszczu</i>	<i>łzy deszczu</i>
<i>wesoły uśmiech</i>	<i>uśmiech.....jak słońce</i>	<i>uśmiechy.....</i>
<i>skłębione chmury</i>	<i>chmury skłębione jak sierść baranków</i>	<i>baranki.....</i>

4. Wstaw w wykropkowane miejsca wyrazy *potykać się, kuleć*. Zmień formę gramatyczną wstawianych wyrazów.

na łące nieba pasą się baranki chmur
na łące nieba.....baranki chmur
na łące nieba.....baranki chmur

Zakończ wiersz jedną z czterech metafor zapisanych w tabeli.

*na łące nieba pasą się baranki chmur
kiedy wieje zimny wiatr
baranki*

.....
.....

*objijają się o słońce
aż wreszcie
placzą
i wtedy leją .....*

Wstaw w wykropkowane miejsca wyrazy *hasać, tańczyć*. Zmień formę gramatyczną wstawianych wyrazów. Zakończ wiersz jedną z czterech metafor zapisanych w tabeli.

*na łące nieba pasą się baranki chmur
kiedy wieje ciepły wiatr
baranki chmur*

.....
.....

*wstaje piękny dzień
i wtedy baranki podziwiają .....*

5. Porównaj tekst wierszy z opisem pogody.

Cale niebo pokryte jest skłębionymi chmurami. Słońca nie widać zupełnie. Będzie brzydka pogoda.

Na niebie widać wiele skłębionych chmur. Jest jednak równocześnie słońce. Zapowiada się piękny dzień.

Podobieństwa:

- .....
- .....
- .....

Różnice:

- .....
- .....
- .....

6. Zilustruj wierszyki o barankach chmur. Pierwsza ilustracja będzie wyrażała smutek, druga radość.

Opracowała Ewa Przekop

KARTA PRACY

Opracowała Ewa Przekop

Imię i nazwisko: .....

Klasa: VI ...

Temat: „W deszczu i wokół deszczu” – Bolesław Leśmian „Tęcza”, Leopold Staff „Słota”.

1. Korzystając ze słownika, wyjaśnij znaczenie związków frazeologicznych:

spaść z deszczem –
wpaść z deszczu pod rynnę –
coś rośnie jak grzyby po deszczu –
pragnąć czegoś jak kania deszczu –

2. Dopisz przymiotniki określające:

deszcz wiosenny –
deszcz jesienny –

3. Uzupełnij:

Deszcz wiosenny wnosi nastrój .....,
a deszcz jesienny .....

4. Zapoznaj się z wierszami o deszczu:

Tęcza

Słychać go było, jak po młodym życie

Biegł coraz śpieszniej – ciepły deszcz majowy,
Zbryzgany słońcem, co przez obłok płowy
Wzdłuż mu kropliste rozwidniało nicie.

Pyląc, uderzył w piach drogi spróchniały,
Poszperał w krzaku, co lśniąc się kołysze,
Stracił liść z wierzby, przyciemnił gład biały
I ustał, w nagłą zasłuchany ciszę.

Bolesław Leśmian

Słota

Deszczem mży nudna, brudna słota,
Miarowo pluszcze i chlupota
W rytm nieustanny, monotony,
Jakby żebraka jęk przedgonny.
Wszystko oblepia mokra chmura,
Szara, wilgotna mgła ponura ...
Sennym chlupotem mży szaruga
Leniwa, ociążała, długa.

Leopold Staff

5. Wypisz określenia deszczu z obu utworów:

Bolesław Leśmian „Tęcza”	Leopold Staff „Słota”

6. Określ nastrój obu wierszy:

.....
.....
.....

7. Połącz wyrazy z trzech grup, tworząc związki wyrazowe:

